

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10Tos/31/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121010834
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Monok
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8121010834.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Monoka a sudcov JUDr. Mariána Sninského a JUDr. Evy Rešatkovej na neverejnom zasadnutí konanom dňa 26.10.2023, v trestnej veci odsúdeného A. B. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zákona, v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov sp. zn. 3Nt/14/2021 zo dňa 16.03.2023 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku z a m i e t a sťažnosť odsúdeného A. B..

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 399 ods. 2 Tr. poriadku zamietol návrh odsúdeného A. B. na povolenie obnovy konania v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 33T/28/2020.

Proti tomuto uzneseniu podal ihneď po jeho vyhlásení a po poučení o opravnom prostriedku odsúdený sťažnosť, ktorú bližšie písomne neodôvodnil.

Na základe podanej sťažnosti preskúmal krajský súd v zmysle ustanovenia § 192 ods. 1 Tr. poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku napadnutého uznesenia predchádzajúce, a dospel k záveru, že sťažnosť nie je dôvodná.

Ods. A. B. bol rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 33T/28/2020 zo dňa 09.06.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3To/25/2020 z 22.10.2020 uznaný za vinného zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. a) Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

- dňa 26.12.2019 asi o 13.05 hod. na ulici A. C. XXX/X D. E. pri vchodových dverách pred schodiskom po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov bezdôvodne kuchynským nožom o dĺžke čepele 7,3 cm, ktorý držal v ruke, odzadu zaútočil na F. G. tým spôsobom, že kričal naňho: „Daj mi peniaze“, na čo tento zareagoval tak, že mu vytočil ruku dozadu, v dôsledku čoho mu nôž z ruky vypadol, odkopol ho ku schodom, pričom obvineného zvalil na schody a priklakol ho, pričom tento sa stále naťahoval za nožom a povedal: „Daj mi tento nôž“ a následne F. G. tento nôž odhodil cez schodisko až ku zadným vchodovým dverám obytného bloku smerujúcim do dvora. Na miesto činu prišla privolaná policajná hliadka OO PZ Prešov – Sever o 13.20 hod., ktorá obvineného zaisťovala. K zraneniu poškodeného F. G., ani k odcudzeniu finančných prostriedkov, ani iných vecí nedošlo.

Za to mu podľa § 188 ods. 2 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2 Tr. zákona bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zákona zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Súčasne podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zákona, s použitím § 74 ods. 1 Tr. zákona mu bolo uložené aj ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Podmienky, za ktorých je prípustné povolenie obnovy konania právoplatne skončeného rozsudkom alebo trestným rozkazom stanovuje predovšetkým ust. § 394 ods. 1 Tr. poriadku. Podľa tohto ustanovenia sa obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom, povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by sami osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi mohli odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Z citovaného ustanovenia je zrejmé, že aby mohla byť povolená obnova konania musia byť splnené súčasne dve podmienky. Tou prvou je existencia nových dôkazov alebo skutočností súdu skôr neznámych, za ktoré možno považovať iba také, ktoré neboli súdu známe do rozhodnutia, ktorého sa návrh na obnovu týka. Za novú, skôr neznámu skutočnosť je pritom potrebné považovať takú, ktorá v pôvodnom konaní nebola dokazovaná alebo zisťovaná. Novým, skôr neznámym dôkazom je dôkaz, ktorý nebol v pôvodnom konaní vedený v spise, uplatnený niektorou z procesných strán alebo vykonaný. Ide predovšetkým o taký dôkaz, ktorý nebol v pôvodnom konaní vôbec známy, ale tiež môže ísť o dôkaz, ktorý bol sice v pôvodnom konaní vykonaný, avšak jeho obsah v konaní o obnove konania vypovedá o nových poznatkoch, ktoré majú rozhodný a iný význam pre posúdenie podstatných okolností.

Samotná skutočnosť, že odsúdený predloží v rámci konania na povolenie obnovy konania nové dôkazy, ktorých obsahom sú nové skutočnosti, ešte neznamená, že obnova konania sa povolí. Musí byť splnená i druhá podmienka a tou je, že nové skutočnosti alebo dôkazy sú spôsobilé buď sami osebe alebo v spojení so skutočnosťami alebo dôkazmi, ktoré boli predmetom zisťovania či dokazovania alebo ktoré mal súd k dispozícii v čase rozhodnutia, odôvodniť iné rozhodnutie, v danom prípade o vine.

V návrhu na povolenie obnovy konania, ktorý je predmetom tohto konania, odsúdený A. B. ako nové skutočnosti a nové dôkazy označil najmä lekárske správy G. G. a z nich plynúce psychické ochorenie a predpísanie liekov, ktoré mohli ovplyvniť jeho príčetnosť. Ďalej označil ako nové skutočnosti a dôkazy tiež existenciu dlhu poškodeného voči nemu a svedkov H. I. a J. K., ktorí mali o tomto dlhu vedieť. Dlh by mal byť uvedený aj v lekárskej správe G. G. zo 04.12.2020. Nanovo žiadal prehodnotiť existenciu úmyselného zavinenia a priebehu skutku, a to aj preverením majetkových pomerov a poberaných sociálnych dávok. Za účelom objasnenia jeho zdravotného stavu žiadal vypočuť psychiatra G. H. G. a jeho všeobecného lekára G. F. L.. Vypočuť žiadal aj svedka F. G. a navrhol preveriť jeho psychický stav. Napokon žiadal aj o vyhodnotenie kamerového záznamu, ktorý zachytáva jeho a poškodeného F. G..

Vzhľadom na uvedené návrhy sťažovateľa je potrebné v prvom rade zdôrazniť, že v konaní o obnove konania sa nepreskúmava zákonnosť a odôvodnenosť pôvodného rozhodnutia, ale posudzuje sa výlučne otázka, či nové skutočnosti alebo dôkazy skôr neznáme v spojení s dôkazmi už vykonanými môžu odôvodniť iné než pôvodné právoplatné rozhodnutie o vine a treste. Súd teda v konaní o povolení obnovy nemôže preskúmavať zákonnosť postupu v pôvodnom konaní v tom smere, či sa súd pri rozhodovaní vysporiadal so všetkými okolnosťami a obhajobou obvineného, alebo či rešpektoval zásadu bezprostrednosti a ústnosti pri dokazovaní a podobne. Inak by šlo o neprípustnú reparáciu pôvodného, už právoplatného rozhodnutia súdu.

Predmetom konania o povolenie obnovy konania preto nebude opätovné prehodnocovanie dôkazov, hodnovernosti svedkov a ich psychickým stavom, priebehu skutku ustáleného v právoplatnom rozsudku či záverov o zavinení odsúdeného, ale ani bezdôvodné opakovanie výsluchov svedkov a iných dôkazov, či prehrávanie kamerových záznamov nezachytávajúcich priebeh skutku. V opačnom prípade, ako už bolo uvedené, by išlo o neprípustnú reparáciu pôvodného, už právoplatného rozhodnutia súdu.

Súdy sa už v pôvodnom konaní náležite vysporiadali aj s obranou obžalovaného, podľa ktorej mu poškodený F. G. dlhoval peniaze a odsúdený len chcel, aby mu ich vrátil. Už v pôvodnom konaní súd odmietol vykonať dôkaz výsluchom svedkýň H. I. a J. K., pretože pri pôžičke neboli a vedieť o nej mali len od odsúdeného. Rovnako je to aj so záznamom v zdravotnej dokumentácii G. H. G., podľa ktorého mu dňa 04.12.2020 (teda už po právoplatnom odsúdení A. B.) telefonicky oznámila teta pacienta, že jeden bezdomovec mu dlhoval 20,- eur. Krajskému súdu sa k tejto obrane odsúdeného žiada ešte dodať, že ani pôžička by neospravedlnila použitie násillia a noža odsúdeným v úmysle zmocniť sa peňazí F.

G.. Pri sebe totiž F. G. nemal peniaze odsúdeného (pôžičkou prechádza vlastníctvo peňazí na dlžníka), preto by zo strany odsúdeného aj napriek tomu išlo o úmysel zmocniť sa cudzej veci. Teda aj v prípade preukázania obrany odsúdeného o požičaní peňazí poškodenému by naplnil všetky znaky skutkovej podstaty zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zákona.

Za nový dôkaz súdu skôr neznámy je možné považovať lekárske záznamy G. H. G., ktorého psychiatrickú ambulanciu odsúdený A. B. navštevoval a podľa ktorej tomuto 10 dní pred spáchaním trestného činu dňa 16.12.2019 predpísal lieky podľa odporúčania z hospitalizácie na Psychiatrickom oddelení FNsP J.A. Reimana Prešov (od 25.11.2019 do 13.12.2019), a to pri diagnóze F102 – Porucha psychiky a správania zapríčinená užívaním alkoholu: syndróm závislosti a F422 – Zmiešané obsesívne myšlienky a konanie. Na strane druhej ani tieto dôkazy a skutočnosti nie sú spôsobilé sami osebe, ale ani v spojení so skutočnosťami alebo dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine či treste.

Duševný stav ods. A. B. bol znalecky skúmaný už v pôvodnom konaní znalkyňou G. H. B.. V znaleckom posudku vtedy dospela k záveru, že odsúdený v čase spáchania skutku netrpel, ani netrpí duševnou chorobou, ani poruchou, ale ide u neho o emočne nestabilnú poruchu osobnosti. V čase skutku sa nachádzal v stave jednoduchej opitosti ťažkého stupňa, ale schopnosť rozpoznať nebezpečenstvo protiprávneho konania, ako aj schopnosť ovládať boli zmenšené len nepodstatne, a to vplyvom užitého alkoholu. Vzhľadom na zistenú závislosť od alkoholu odporučila uložiť ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou. Pri vypracovaní znaleckého posudku vychádzala z vyšetrovania odsúdeného, z vyšetrovacieho spisu, zdravotnej dokumentácie a prepúšťacích správ Psychiatrického oddelenia FNsP v Prešove, kde tieto diagnózy mu boli stanovené opakovane.

Po predložení v konaní o povolenie obnovy konania k lekárske správy G. H. G. znalkyňa uviedla, že ich pri vypracovaní pôvodného znaleckého posudku nemala, nakoľko mala k dispozícii kompletnú zdravotnú dokumentáciu z Psychiatrického oddelenia FNsP v Prešove a prepúšťacie správy z hospitalizácií odsúdeného. Ani v jednej z týchto prepúšťacích správ nie je zmienka o obsedantno-kompulzívnej poruche, ktorá je uvádzaná v predložených ambulantných záznamoch. Prepúšťacie správy pritom vypracúva konzílium psychiatrov pracujúcich na Psychiatrickom oddelení FNsP v Prešove. Znalčka nesúhlasila s diagnózou F10.1, uvádzanou G. G., tzn. škodlivý konzum alkoholu, ktorá je v dokumentácii uvádzaná aj napriek tomu, že posudzovaný v minulosti bol liečený s Dg. F10.2, teda pre syndróm závislosti od alkoholu. Táto diagnóza (F10.1) nekoreluje ani s tým, čo je uvedené v dokumentácii, konkrétne že pacient absolvoval ochranné protialkoholické ambulantné liečenie u G. G.. Znalčka tiež poukázala na to, že G. G. odsúdenému dokonca naordinoval liek Acamprosat, ktorý je výlučne určený na liečbu alkoholizmu za účelom tlmenia cravingu, teda neodolateľnej túžby piť. K vplyvu lieku Tiapridal znalčka uviedla, že tento sa používa na zvládanie abstinenčných prejavov po odňatí alkoholu. Liek s účinnou látkou Sertralin je antidepresívum, ktoré sa používa na liečbu depresívnych stavov, ako aj obsedantno-kompulzívnej poruchy. Liek Gerodorm patrí medzi hypnotiká, teda lieky určené na poruchy spánku. Čo sa týka Silymarínu, ide o voľne predajný liek, ktorý slúži na liečbu alkoholického ochorenia pečene. Diazepam sa takisto používa na zvládanie abstinenčných prejavov, používa sa u osôb závislých od alkoholu. Ide o štandardnú a bežnú liečbu u osôb trpiacich chronickým alkoholizmom. K otázke, či tieto lieky v kombinácii s alkoholom mohli znížiť ovládacie alebo rozpoznávacie schopnosti odsúdeného znalčka uviedla, že nemá vedomosť, či predpísané lieky odsúdený aj skutočne vybral a teda či mal peniaze na doplatok za nich. Ak ich však aj užíval podľa rady lekára, mohlo u neho dôjsť k tzv. kombinovanej opitosti, do ktorej sa však uviedol sám a dobrovoľne, súc si vedomý účinkov kombinácie týchto liekov a alkoholu. V minulosti bol odsúdený opakovane liečený na závislosť od alkoholu a lekár pri predpisovaní týchto liekov pacienta vždy upozorňuje, že na tieto psychiatrické lieky nesmie požívať alkoholické nápoje. Pri jej vyšetrení nakoniec ani sám odsúdený neuvádzal, že by požil lieky. Uvádzal len, že vypil pol litra alkoholu. Pri vyšetrení odsúdeného nezistila žiadne skutočnosti, ktoré by mohli nasvedčovať tomu, aby jeho ovládacia alebo rozpoznávací schopnosť mohla byť v čase skutku podstatne zmenšená alebo vymiznutá.

Na základe uvedeného je zrejmé, že ani lekárske správy G. G. a z nich plynúce skutočnosti nemohli privodiť povolenie obnovy konania. V prvom rade počas celého pôvodného konania odsúdený neuviedol, aby bral lieky, ktoré by mohli ovplyvniť jeho rozpoznávací alebo ovládacie schopnosti. Neuviedol to ani pri špecificky zameranom vyšetrení pred znalčkou z odvetvia psychiatria, pričom znalčka ani pri vyšetrení nezistila žiadnu skutočnosť, ktorá by mohla nasvedčovať podstatnému zmenšeniu či vymiznutiu ovládacích alebo rozpoznávacích schopností odsúdeného. Z uvedeného je nepochybné,

že odsúdený v čase skutku nemal požitú žiadne lieky majúce za následok podstatné zmenšenie či vymiznutie ovládacích alebo rozpoznávacích schopností. Lieky uvedené v lekárskej správe G. G. takýto vplyv na psychiku človeka samé nemajú a považujú sa za štandardnú a bežnú liečbu u osôb trpiacich chronickým alkoholizmom. Význam pri hodnotení príčinnosti odsúdeného by však požitie takých liekov nemalo ani pri ich kombinácii s alkoholom, pretože by sa do tohto stavu opitosti odsúdený uviedol sám a dobrovoľne, súc si vedomý účinkov kombinácie týchto liekov a alkoholu. Negatívne účinky kombinácie liekov a alkoholu na psychiku človeka sú jednak všeobecne známou skutočnosťou, a navyše odsúdený A. B. bol v minulosti opakovane liečený na závislosť od alkoholu a teda bol už lekárom pri predpisovaní týchto liekov opakovane upozornený na to, že na tieto psychiatrické lieky sa nesmú požívať alkoholické nápoje.

Je teda potrebné súhlasiť so závermi prvostupňového súdu, že v konaní o návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania neboli zistené žiadne také skutočnosti a dôkazy, ktoré by boli spôsobilé na postup uvedený v § 394 ods. 1 Tr. poriadku, teda na povolenie obnovy konania.

Keďže krajský súd nezistil ani v konaní, ktoré uzneseniu predchádzalo pochybenia, prvostupňový súd postupoval v súlade so zákonom, a preto sťažnosť odsúdeného v zmysle § 193 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku ako nedôvodnú zamietol.

Rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.